

Český svaz zpracovatelů masa

Č.j.: 051/2024

Praha, 13.12. 2024

Věc: Novelizovaná vyhláška o potravinách zajistí českým výrobcům férová pravidla a zákazníkům větší kvalitu potravin

Ministerstvo zemědělství připravuje novelizaci vyhlášky o potravinách, která zajistí přesnější definice potravin a pokrmů. **Tento návrh zpřehlední používání zavedených názvů**, což pomůže českým výrobcům a odstraní zmatky pro spotřebitele.

Stávající vyhláška je v platnosti 8 let a je třeba reagovat na současné trendy v potravinářském průmyslu. Smyslem novelizace této vyhlášky je **harmonizovat českou legislativu s evropskou legislativou** (např. přesné zařazení druhů mas, jednotné požadavky a podmínky na výrobky).

V připravované novelizaci budou doplněny další požadavky na maso a masné výrobky, aby došlo ke zlepšení kvalitativních požadavků v odvětví zpracování masa. Jako zpracovatelé masa jsme si **vědomi nutnosti legislativního zakotvení základních kvalitativních požadavků na kvalitu**. Zkušenosti z devadesátých let, kdy po ukončení závaznosti českých technických norem (ČSN) pro masné výrobky k 31.12.1994, došlo pod enormním tlakem na cenu, k propadu kvality masných výrobků, nechceme již opakovat. Cesta zpět ke kvalitě je náročná a trvala prakticky 20 let. Dodnes kolují mezi spotřebiteli již irelevantní mýty o špatné kvalitě masných výrobků. **Vnímáme proto jako důležité, aby pokud jsou využívány při označování potravin tradiční názvy masných výrobků, byly definovány i požadavky na jejich kvalitu.**

Ochrana zájmů spotřebitelů, zemědělců a výrobců je jedním z důležitých úloh připravované novelizace vyhlášky a zejména správné používání tradičních názvů pro maso a masné výrobky jinými obory potravinářství. Produkty se mají nazývat svými vlastními jmény. Tento problém se řeší na celoevropské úrovni. Příkladem je poslední aktivita evropského svazu FARM EUROPE (EVROPŠTÍ FARMÁŘI)

Libušská 319, 142 00 Praha 4 – Písnice, ID datové schránky: 2hmaacm

IČO: 14889706 DIČ: CZ14889706

Bankovní spojení: GE Money Bank, a.s., číslo účtu: 43905504/0600

Telefon: +420 234 697 755, www.cszm.cz, e-mail: sekretariat@cszm.cz

Vyhláška je podporována Potravinářskou komorou České republiky. Reakce zástupců aktivistických společností podporující rostlinné alternativy je agresivní se snahou co nejvíce očernit zpracovatele živočišných produktů. Uvádíme na pravou míru argumenty, které jsou používány v této kampani.

- vysoké ekonomické dopady na české výrobce rostlinných produktů - změna obalů, etiket, názvů a marketingových materiálů, což povede k vysokým nákladům na rebranding;

Výrobci budou mít určité čas na to, aby mohli spotřebovat původní obaly a etikety. S tím již má potravinářský průmysl mnoho zkušeností při změně legislativy. Navíc pokud nebude přijata regulace včas, bude se naopak problém prohlubovat a potenciální ekonomická škoda se bude navyšovat. V tuto chvíli je potenciální rozvoje segmentu v ČR v počátcích, rostlinných imitací na trhu je poskrovnu, a výrobci zatím neinvestovali enormní výdaje do propagace.

- zvýšené náklady pro HoReCa sektor - restaurace, hotely a cateringové firmy budou muset měnit názvy jídel v menu a propagačních materiálech;

HoReCa sektor – restaurace, hotely a cateringové společnosti pravidelně mění jídelní lístky včetně propagačních materiálů. Právě v tomto segmentu však dochází nejčastěji ke zneužívání zákonných názvů živočišných produktů. Příkladem je hojně používaný název sójové mléko, mandlové mléko nebo velmi často používaný název smažený sýr pro výrobky na rostlinné bázi.

- zvýhodnění zahraničních producentů, kteří budou moci pokračovat v používání názvů jako „vegan burger“ nebo „tofu steak“;

Hlavním cílem je definovat požadavky na potraviny označované tradičními českými názvy. Pokud bude převažovat názor, že v anglosaských zemích je již dostatečně vžitý název vegan burger nebo vegan steak, pochopíme tuto situaci. Bylo by pak ale zároveň vhodné pro tyto výrobky stanovit alespoň rámcově kvalitativní znaky. Podle našeho názoru se spotřebitelé mohou oprávněně domnívat, že takovéto výrobky mohou sloužit jako náhrada masa a mělo by to tak tedy být alespoň pokud se týká skladby základních živin. Pokud se jedná o výrobky jako párek nebo klobása, ty jsou takto označovány především na Slovensku, které však již má obdobnou právní úpravu zavedenou.

- zhoršení dostupnosti čím dál oblíbenějších produktů a orientaci spotřebitelů v nabídce potravin.

Není cílem omezovat výrobu nebo uvádění do trhu rostlinných výrobků. Naopak se domníváme, že transparentní označování zajistí možnou dlouhodobou koexistenci obou skupin výrobků, a i určitou právní jistotu při jejich propagaci.

Český svaz zpracovatelů masa Vás z výše uvedených důvodů žádá, abyste neblokovali novelizaci zmiňované vyhlášky, která zachová tradiční zažité názvy masných výrobků a umožní používání srozumitelných názvů. Navrhovaná vyhláška zajistí transparentní prostředí a ve střednědobém horizontu umožní zachovat důvěru spotřebitelů v kvalitu potravin a jejich názvy a prakticky tak ochrání i zájmy producentů rostlinných výrobků. Věříme, že se podaří najít vhodné názvy pro imitace masných výrobků obdobně, jako se podařilo najít alternativní názvy pro rostlinné výrobky napodobující mléko.

Český svaz zpracovatelů masa

Doložení tradice názvů u vybraných masných výrobků:

- V Československu i v České republice byl název **párek** používán **pouze pro masné výrobky** a byla pro tyto výrobky samostatná ČSN. Dalším bolestivým bodem je používání sóji v masných výrobcích. V průběhu 90 let, kdy došlo ke zrušení ČSN došlo k masivnímu používání sóji v masných výrobcích jako náhrada za maso. Z těchto důvodů započala snaha vytvořit kvalitativní požadavky na masné výrobky včetně párků v české legislativě. Již z tohoto historického pohledu by měl být název párek pouze použit pro masný výrobek. Pro srovnání rostlinné párky nemají žádné kvalitativní parametry a často je nelze ani z výživového hlediska srovnat s párkem vyrobeným z masa. Sója je velmi silný alergen pro mnoho konzumentů. Jinak název párek je již dnes zákonným názvem ve Slovenské republice a v zájmu hladkého obchodu mezi našimi republikami je potřeba používat stejné názvy se stejným složením (v tomto případě vyrobené z masa). Není žádný problém vytvořit nový název jako např. Duo tyčinky, párové tyčinky nebo jiný popisný název. **Je to o snaze si udělat vlastní brand.** Tím by došlo k jasné ochraně spotřebitele a žádná strana by tyto záležitosti nemusela řešit.

- **Karbanátek** je klasické české slovo pro masný výrobek vytvořené Dobromilou Retigovou při tvorbě kuchařky. Tento název pochází z pojmu karb (krk) z kterého byl tento výrobek vyroben. I v dnešní době česká legislativa vyhláška 69/2016 Sb. používá zákonný název pro základní technologické celky telecího masa pojem krk – karbanátek. Československé a české normy znaly pouze karbanátek jako masných výrobek. Z těchto důvodů je potřeba ochránit i tento název. Určitě výrobci rostlinných produktů vytvoří název, který bude lépe vystihovat jejich výrobek.

- **Název řízek** byl v Československu i v České republice normován pouze pro masné výrobky. Jedná se o maso v trojobalu. Již v současné době mnoho rostlinných výrobců vyrábí rostlinné výrobky podobné řízku s použitím názvu trojobal bez potřeby použití termínu řízek. Dále je potřeba vzít v úvahu, že Nařízení (ES) č. 543/2008 pro dělené drůbeží maso používá zákonný název prsní řízek. Z výše uvedeného je zřejmé, že název řízek by měl být pouze použit pro výrobky z masa. Je zřejmé, že tento výraz již má v dnešní době plnohodnotný alternativní název a to např. houby v trojobalu. **Výrobci rostlinných alternativ se snaží opětovně ukrást tradiční název z živočišného výrobku.**